

Alkol-Dışı Yağlı Karaciğer Hastalığı

Doç Dr Yusuf Yılmaz
Marmara Üniversitesi Tıp Fak
Gastroenteroloji Bilim Dalı

1. TÜRKİYE-AZERBAYCAN ORTAK HEPATOLOJİ KURSU
18-19 Eylül 2015 Radisson Blu Otel, Şişli, İstanbul

Nonalkolik Yağlı Karaciğer Hastalığı (NAFLD)

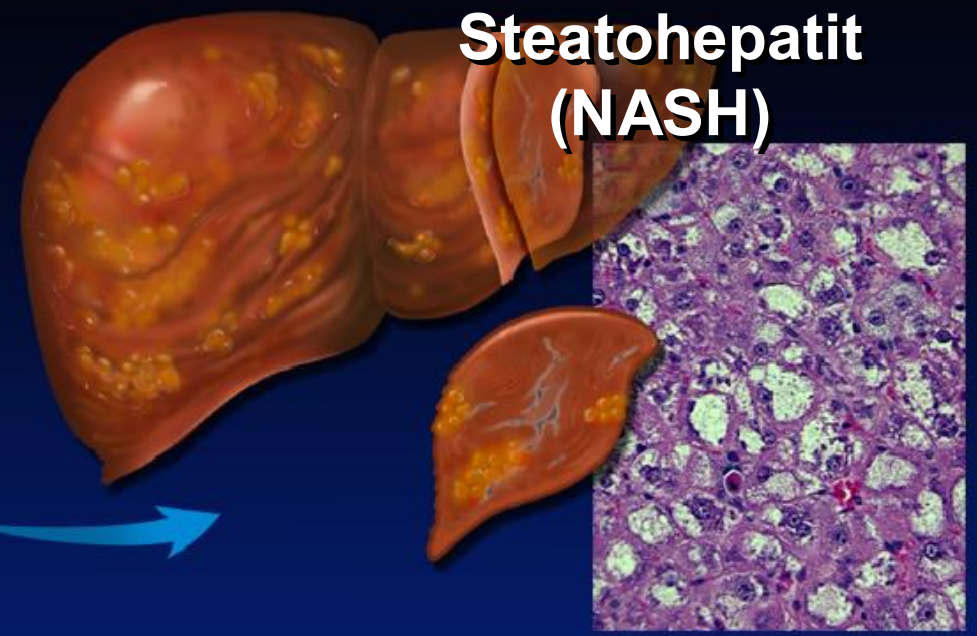
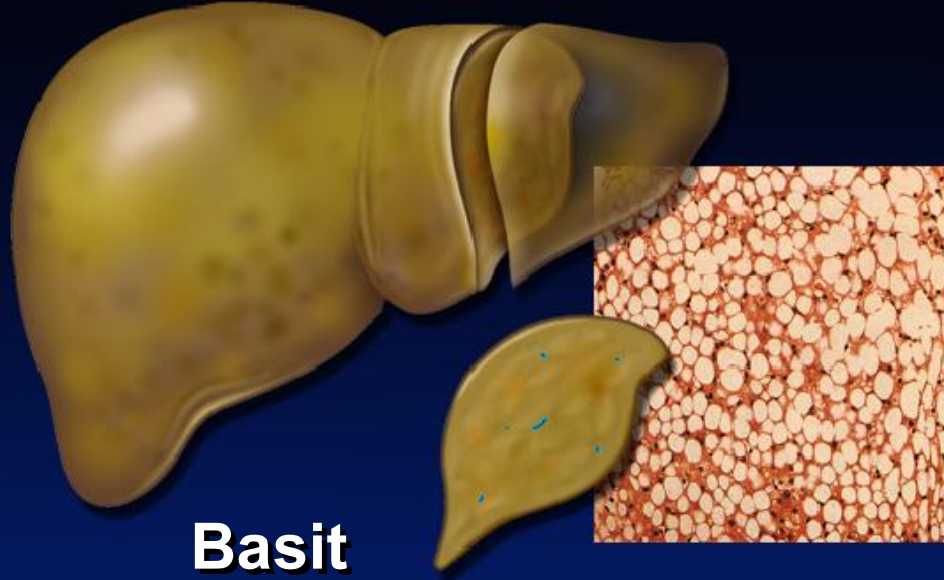
Tanım

(a) Yağlanmanın kanıtı(histolojik veya görüntüleme)

(b) Karaciğer yağlanması sekonder nedenleri olmamalı

**önemli miktarda alkol kullanımı
[>30gr/gün (E), 20gr/gün (K)]
yağlanmaya neden olan ilaçlar
diğer k. karaciğer hastalıkları**

NAFLD Spektrumu

HCC

NAFLD

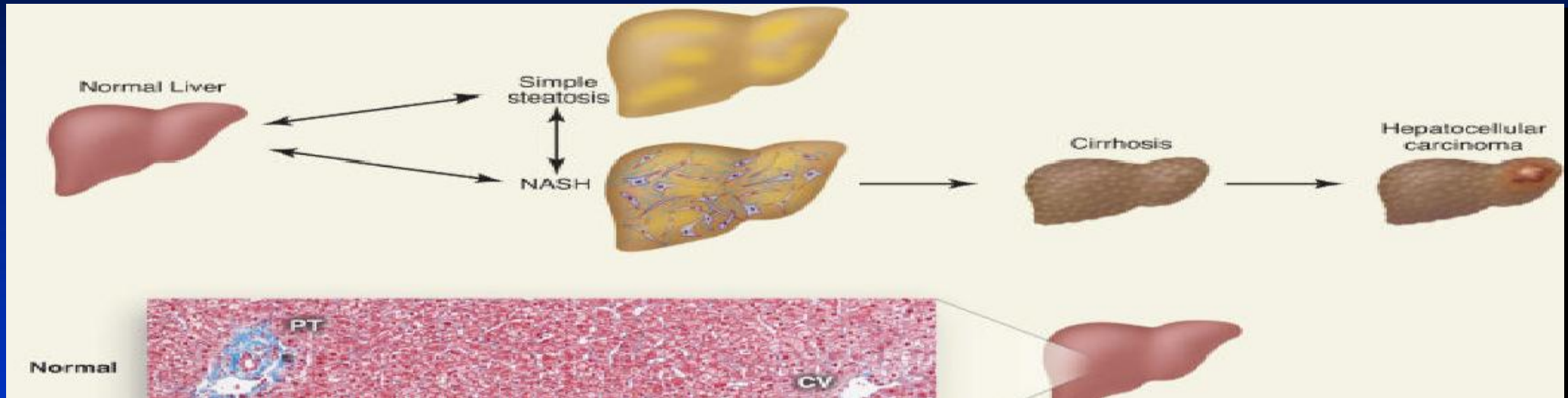
- **NAFL(Basit yağlanma)**

- **Karaciğer yağlanması(>%5)**
- **Hepatosellüler hasar kanıtı yok**

- **NASH**

- **Karaciğer yağlanması(>%5)**
- **Balonlaşma ile birlikte inflamasyon**
- **+/- Fibrozis**

NAFLD terminolojisi ve doğal seyri

NAFL $\xrightarrow{> 10 \text{ years}}$ **Cirrhosis**
3%

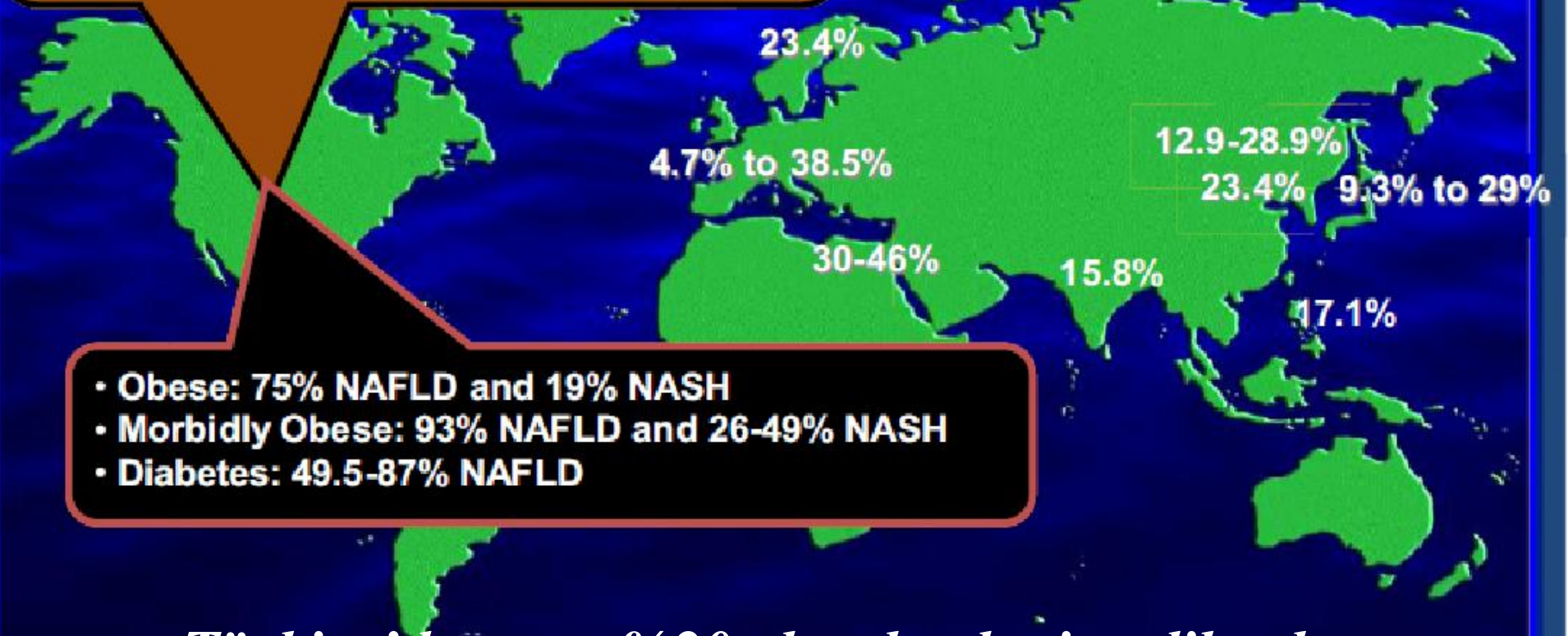
NASH + fibrosis $\xrightarrow{5-10 \text{ years}}$ **Cirrhosis**
30%

NAFLD – Prognoz

- **Tüm nedenli mortalitede artış**
- **En sık ölüm nedeni kardiyovasküler**
- **2. en sık kanser**
- **3. en sık karaciğer kaynaklı**
- **Karaciğer transplantasyonu nedenleri arasında sıklığı artmakta (%15-20).**

Prevalans

- Prevalence of NAFLD: 6-33% (Median 20%)
- Prevalence of NASH 3-5%

- Obese: 75% NAFLD and 19% NASH
- Morbidly Obese: 93% NAFLD and 26-49% NASH
- Diabetes: 49.5-87% NAFLD

Türkiye'de en az %20 olarak tahmin edilmekte

Nonalkolik Yağlı Karacęer Hastalığı (NAFLD) ve Nonalkolik Steatohepatit(NASH)

NAFLD

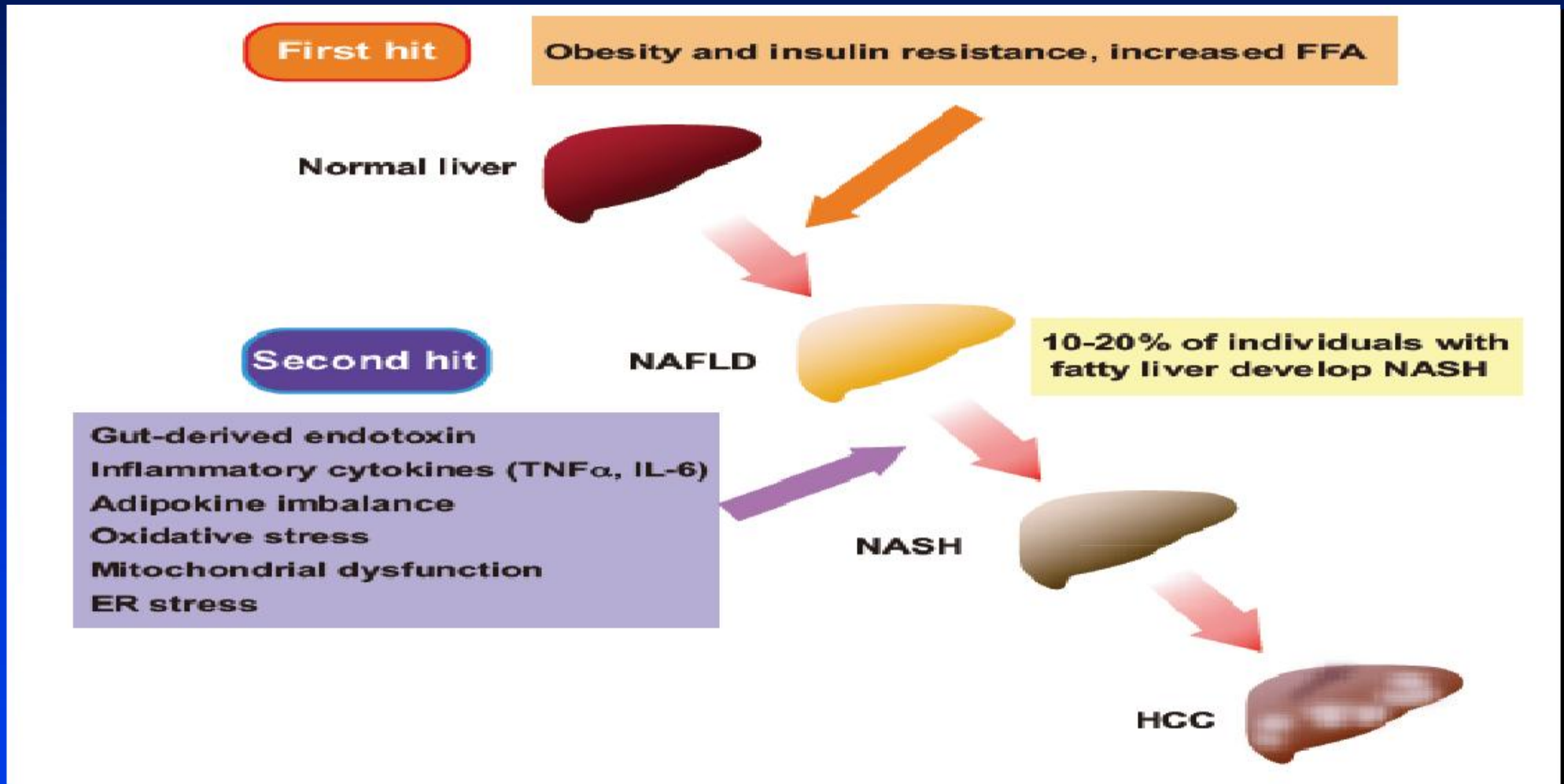
- *Metabolik sendrom* *komponentleri*
  - *USG'de yağlanma*
  - *KC enzimlerinde artış*
  - *Diğer nedenlerin dışlanması*

NASH

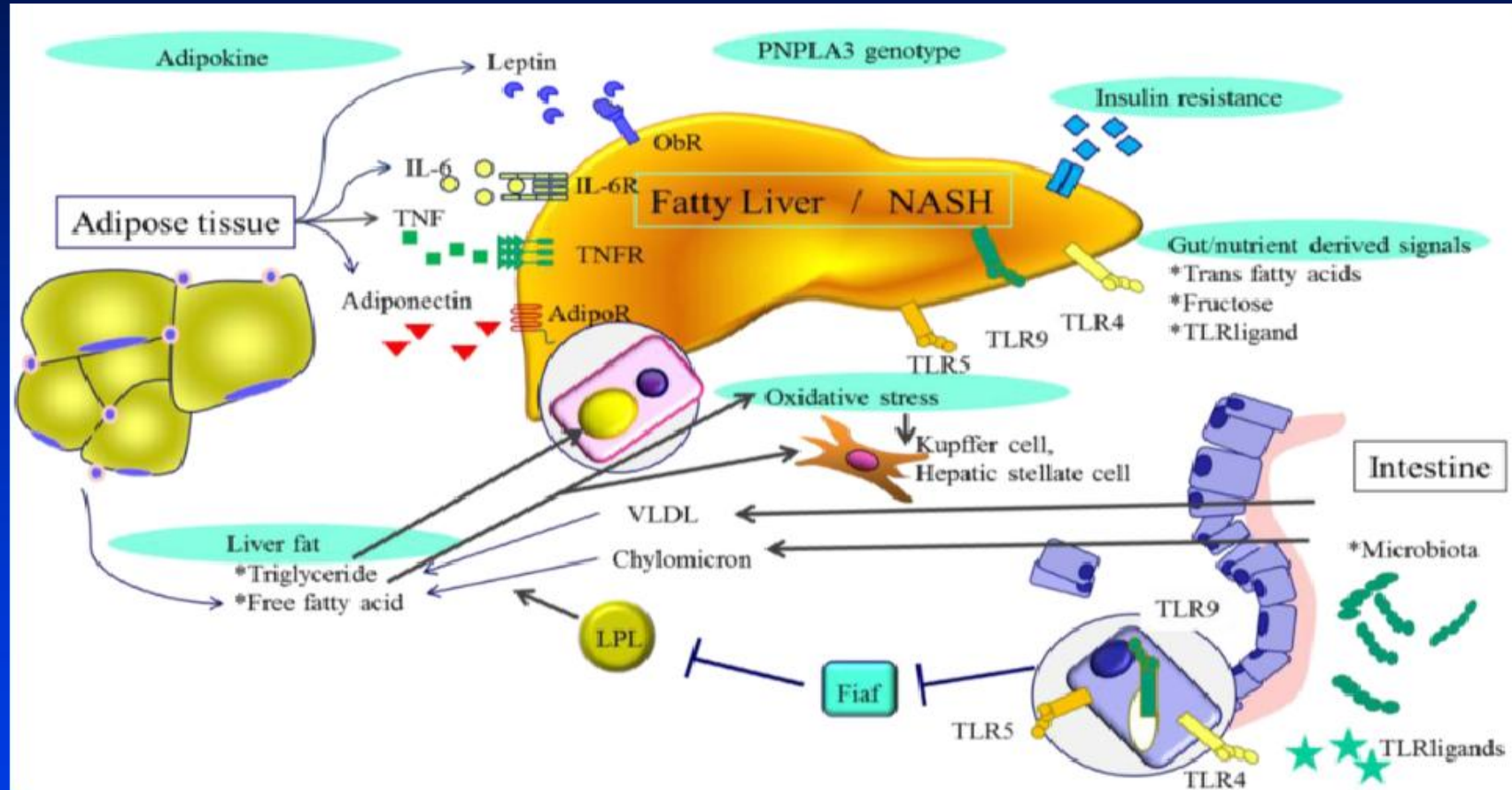
- *NASH, NAFLD'dan farklı olarak histolojik bir tanımlama olarak kalır ve kesin tanısı için halen biyopsi gerektirir.*

NASH patogenezi: Çift vuruş hipotezi

Çoklu paralel vuruş hipotezi

NAFLD kimde olabilir?

Herhangi biri;

- **Metabolik sendrom**
  - obezite
  - tip 2 DM
  - hipertansiyon
  - dislipidemi
- **Görüntüleme de yağlanma**
- **AST, ALT yüksekliği**
- **Kriptojenik siroz**

Hastaların Demografik Özellikleri

- Yaş:40-50'li yaşlar
- Cinsiyet(?): E>K, K>E

Klinik Manifestasyonlar

- **Çoğu NAFLD'lı hasta asemptomatik.**
halsizlik,
yorgunluk,
sağ üst kadranda huzursuzluk, dolgunluk, belirsiz ağrı
- **Tesadüfen saptanan ALT yüksekliği veya görüntüleme yağlanma**

KLİNİK MANİFESTASYONLAR

- **Fizik muayene:**
hepatomegali (%25)

KLİNİK MANİFESTASYONLAR

Laboratuvar bulguları:

- **AST ve ALT 2-5 kat yüksek AST/ALT:<1**
- **ALT düzeyi hepatik inflamasyonu veya fibrozis derecesini predikte etmez**

KLİNİK MANİFESTASYONLAR

Laboratuvar bulguları:

- **ALP, GGT: 2-3 kat**
- **Transferrin saturasyonu veya Ferritin yüksek olabilir.**

TANI: İlk değerlendirme

NAFLD tanısı için aşağıdakilerin tamamı şart:

- Karaciğer yağlanmasının görüntüleme veya biyopsi ile gösterilmesi**
- Önemli oranda alkol kullanımının dışlanması**
- Diğer karaciğer hastalıklarının dışlanması**

AYIRICI TANI

NAFLD şüphesi olan bireylerde olası diğer hepatosteatoz nedenleri düşünölmeli:

- **Alkole bağlı karaciğer hastalığı**
- **Hepatitis C (özellikle genotip 3)**
- **Wilson Hastalığı**
- **Parenteral beslenme**
- **İlaçlar**

AYIRICI TANI

Diğer hastalıkları ekarte et

- **Hepatit B, C**
- **Otoimmün hepatit, PBS, Hemokromatoz**
- **Çölyak Hastalığı**
- **Alfa-1 antitripsin eksikliği**

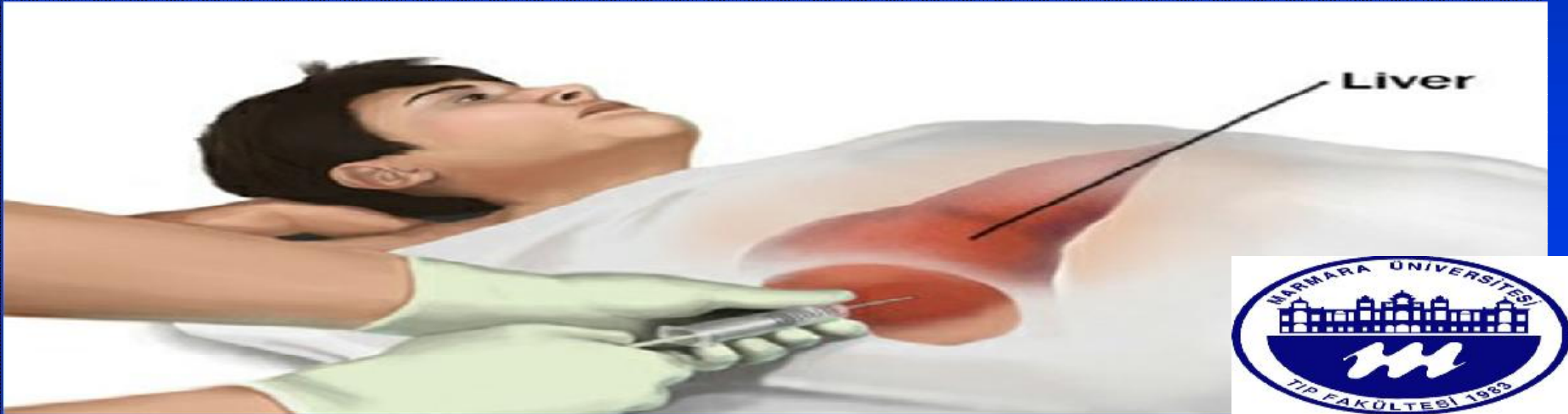
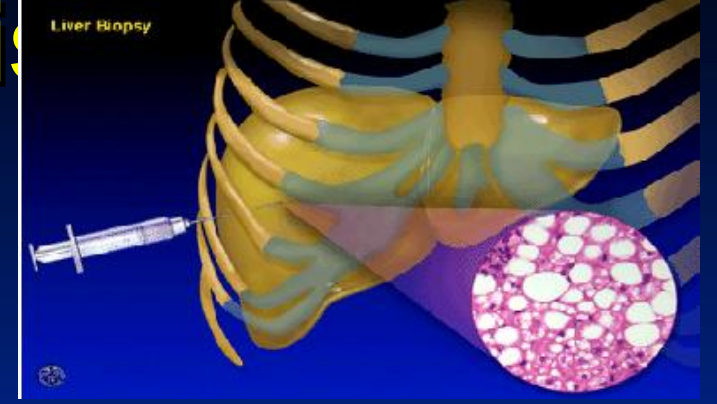
Yağlanmaya neden olan ilaçlar

- **Amiodaron**
- **Methotreksat**
- **Tamoksifen**
- **Kortikosteroidler**
- **Diltizem**
- **Valproik asid**
- **Antiretroviral ilaçlar**

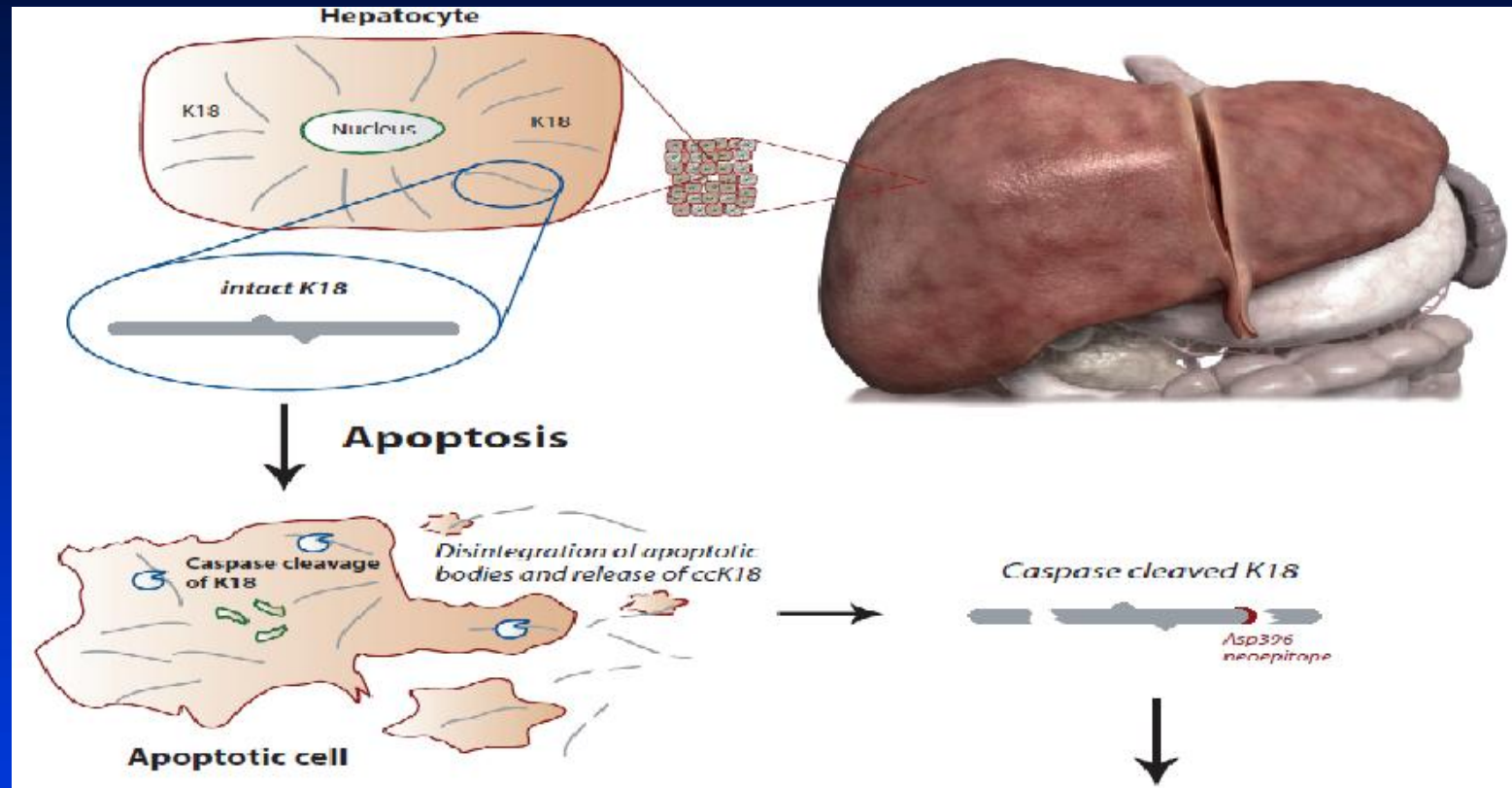
Karaciğer biyopsisi

Referans standart

- **Komplikasyonlar**
- **Örnekleme hataları**
- **İnter-intraobserver değişkenlik**

NASH'in noninvazif tanısı: Apoptozis biyomarkırı: caspase-cleaved CK18(M30)

M30 Apoptosense® ELISA

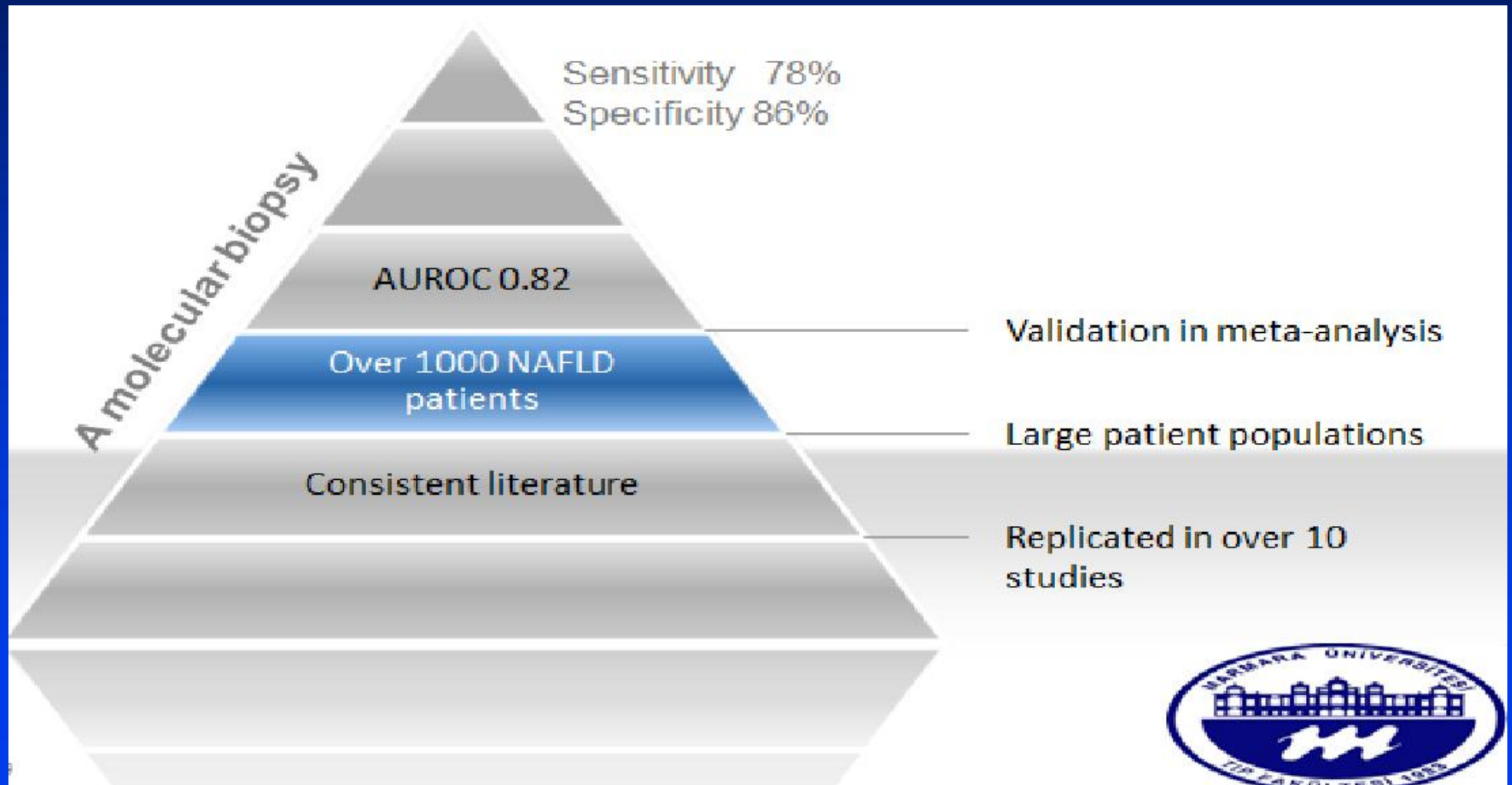
Measurement of cleaved K18 only

M30 Apoptosense® ELISA
measures **only** apoptosis

www.peviva.se

CK18 NASH-basit yağlanma ayırımında en çok valide edilen biyomarkır

NAFLD fibrosis score

Online calculator

Angulo P, Hui JM, Marchesini G et al. **The NAFLD fibrosis score**
A noninvasive system that identifies liver fibrosis in patients with NAFLD
Hepatology 2007;45(4):846-854 [doi:10.1002/hep.21496](https://doi.org/10.1002/hep.21496)

Age (years)

BMI (kg/m²)

IGF/diabetes

AST

ALT

Platelets (x10⁹/l)

Albumin (g/l)

BMI: body mass index
IGF: impaired [fasting glucose](#)

AGA, AASLD, ACG REHBERLERİ

NAFLD Fibrosis Score is a clinically useful tool for identifying NAFLD patients with higher likelihood of having bridging fibrosis and/or cirrhosis

Strength – 1, Evidence – B

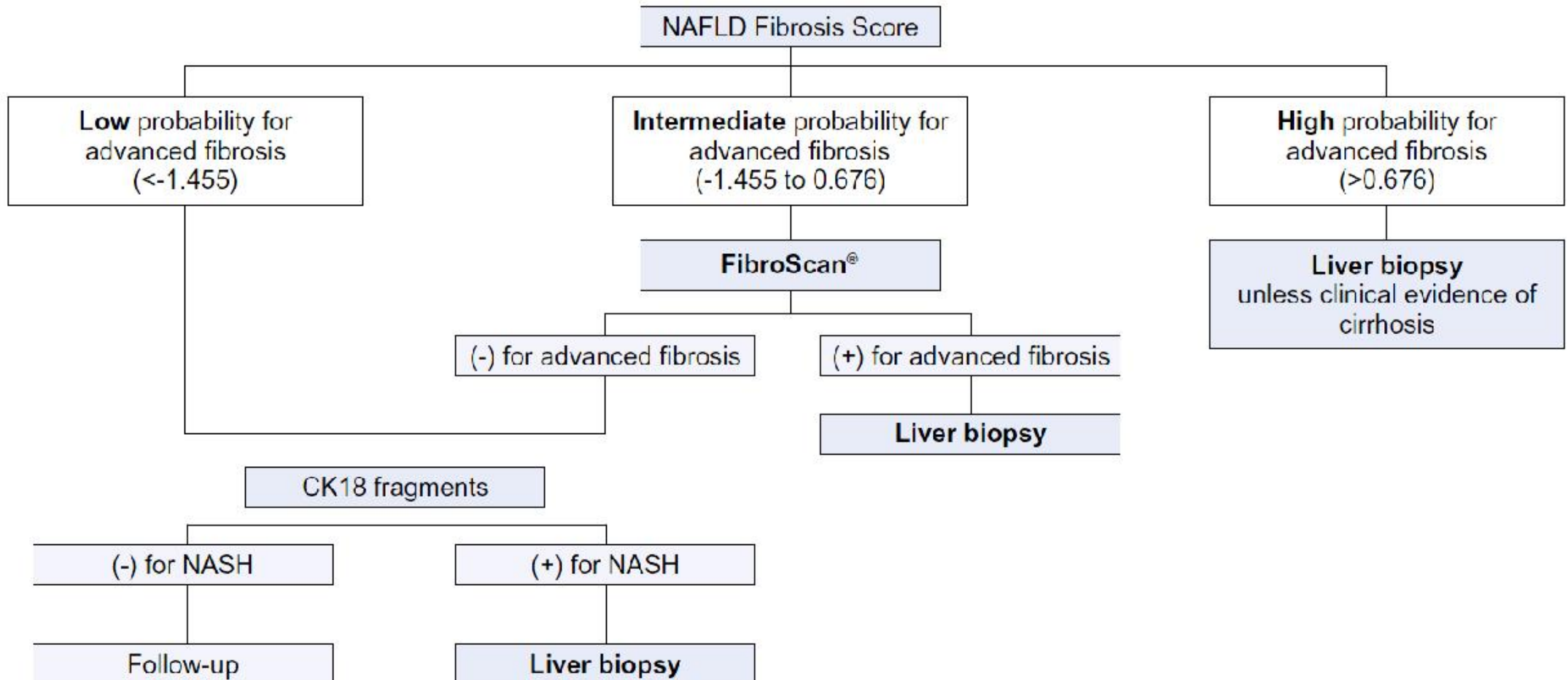

NAFLD'in noninvazif tanısı

Fibroscan
(Transient elastography)

Ne zaman biyopsi yapılmalı?

Noninvazif testler karaciğer biyopsisinin yerini tutar mı?

Biyopsi

- Karaciğer biyopsisi karaciğer fibrozisinin değerlendirilmesinde belki altın standart olabilir ancak kısıtlılıklarından dolayı 24 ayar olmadığı kesindir.

Biyomarkır

- Noninvazif yöntemler kullanılarak çok sayıda vakada biyopsi ihtiyacı ortadan kalkabilir.

Algoritim

- Bir karar verdirici algoritim kullanılması oldukça yararlı olacaktır

Yağlı Karaciğer Hastalığı Tedavisi

- **1) Diyet /Egzersiz/Kilo kaybı**

Yağlı Karaciğer Hastalığı Tedavisi

- **Metformin**
- **Statinler**
- **Vitamin E**

Yağlı Karaciğer Hastalığı Tedavisi

Pioglitazon

GLP-1 analogları, DPPIV inhibitörleri

ARB'ler

Probiyotikler

Omega-3 yağ asitleri

Yağlı Karaciğer Hastalığı Tedavisi

- **Ursedeoksikolik asit KULLANMA!!!**
- **Vitamin D**
- **Kahve**

- **Bariyatrik cerrahi**

- **Teşekkürler**

-

-

SORU & CEVAP